

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Jana Passera a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatele: **vláda**, se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1 – Malá Strana, zastoupeného JUDr. Václavem Henychem, vrchním ředitelem Sekce archivnictví a všeobecné správy Ministerstva vnitra, proti odpůrci: politické hnutí **Hnutí LEPŠÍ ŘEPY,** se sídlem Španielova 42/1273, Praha 6 - Řepy, v řízení o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Návrh na pozastavení činnosti politického hnutí Hnutí LEPŠÍ ŘEPY **se zamítá**.

III. Odpůrci **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vláda České republiky (dále též „navrhovatel“) podala dne 23. 12. 2008 u Nejvyššího správního soudu návrh na pozastavení činnosti politického hnutí Hnutí LEPŠÍ ŘEPY (dále též „odpůrce“) podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Navrhovatel odůvodnil návrh tím, že odpůrce opakovaně nesplnil zákonnou povinnost každoročně předložit Poslanecké sněmovně úplnou výroční finanční zprávu, neboť podané výroční finanční zprávy za rok 2006 a 2007 neobsahovaly zprávy auditora, jak vyplývá z usnesení Poslanecké sněmovny č. 295 ze 14. schůze konané dne 27. 4. 2007 ve vztahu k roku 2006, a z usnesení Poslanecké sněmovny č. 777 ze 30. schůze konané dne 30. 4. 2008 ve vztahu k roku 2007. Odpůrce tak neučinil ani dodatečně, nesplnil tedy povinnost řádně předložit výroční finanční zprávy za předmětné roky, a proto lze mít za to, že činnost odpůrce není v souladu s ustanovením § 4 písm. a)

zákona o politických stranách, dle kterého nemohou vyvíjet činnost politické strany a politická hnutí (dále též „strany a hnutí“), které porušují ústavu a zákony.

Odpůrce se k návrhu nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přerušil usnesením ze dne 26. 2. 2009, č. j. Pst 7/2008 - 56, řízení o návrhu. Soud tak učinil na základě § 94 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), dle něhož je soud povinen řízení o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí přerušit, jestliže nastalo období, o němž zvláštní zákon stanoví, že v něm nelze činnost politického hnutí pozastavit.

Dle § 15 odst. 2 zákona o politických stranách nelze pozastavit činnost politického hnutí v době ode dne vyhlášení celostátních voleb, mezi něž patří i volby do Evropského parlamentu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. Pst 12/2003 - 31, publikované pod č. 217/2004 Sb. NSS), do desátého dne po posledním dni těchto voleb. Volby do Evropského parlamentu se konaly ve dnech 5. 6. a 6. 6. 2009. Jelikož od posledního dne uvedených voleb uplynulo deset dní, odpadl důvod pro přerušení řízení, proto Nejvyšší správní soud rozhodl výrokem I. tohoto rozsudku o pokračování v řízení.

Podle ustanovení § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z ustanovení § 18 odst. 1 téhož zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení. Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až § 5, § 6 odst. 5 a § 17 až § 19 citovaného zákona nebo se stanovami.

Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda, pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky.

O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého s. ř. s.

Ze shora citovaných usnesení Poslanecké sněmovny č. 295 a č. 777 Nejvyšší správní soud zjistil, že odpůrce nepředložil v úplnosti výroční finanční zprávy za roky 2006 a 2007, neboť dodané zprávy neobsahovaly zprávy auditora za předmětné roky, které jsou podle § 18 odst. 1 písm. b) zákona o politických stranách povinnou součástí výroční finanční zprávy. Poslanecká sněmovna proto požádala vládu o podání návrhu na pozastavení činnosti odpůrce.

Podle ustanovení § 96 s. ř. s. rozhoduje Nejvyšší správní soud o návrhu na pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí podle skutkového stavu, který

tu je v době rozhodnutí soudu, proto musel tento soud ještě postavit najisto, zda odpůrce v mezidobí (tedy od podání návrhu na pozastavení činnosti odpůrce došlého Nejvyššímu správnímu soudu dne 23. 12. 2008 do doby rozhodnutí) svou zákonnou povinnost nesplnil. Proto Nejvyšší správní soud zaslal Poslanecké sněmovně žádost o informaci (č. l. 62 spisu), zda v dané době odpůrce svou zákonnou povinnost předložit úplné výroční finanční zprávy nesplnil. Dne 18. 6. 2009 byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena odpověď Poslanecké sněmovny, ve které mu bylo sděleno, že dne 5. 5. 2009 tato obdržela od odpůrce doplnění neúplných výročních finančních zpráv za roky 2006 a 2007, kterými jsou zprávy od auditora o účetních závěrkách odpůrce. Tyto auditorské zprávy, které má Nejvyšší správní soud k dispozici, obsahují bezvýhradné vyjádření auditora o souladnosti ročních účetních závěrek odpůrce pro rok 2006 a 2007 s českými účetními předpisy tak, jak vyžaduje § 18 odst. 1 písm. b) zákona o politických stranách. Poslanecká sněmovna zároveň zdejšímu soudu sdělila, že jelikož byly tyto zprávy doplněny až po zákonem stanoveném termínu, bude je projednávat v souladu s § 20a odst. 4 zákona o politických stranách v dubnu příštího roku.

Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podaný návrh není důvodný.

Přestože je z údajů obsažených ve spise (konkrétně z citovaných usnesení Poslanecké sněmovny) patrno, že odpůrce nesplnil zákonem uložené povinnosti, když opakovaně v zákonem stanoveném termínu nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, úplné výroční finanční zprávy za rok 2006 a 2007 a nesplnil tak zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany, podle § 96 s. ř. s. musí Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí vycházet ze skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu. Z odpovědi zaslané Nejvyššímu správnímu soudu na dotaz, zda namítaný neúplný stav výročních finančních zpráv odpůrce z obou předmětných let trvá, je patrné, že nikoli a že nesplnění povinnosti politického hnutí – předložení úplných výročních zpráv za rok 2006 a 2007 – bylo napraveno. Vzhledem k tomu považuje Nejvyšší správní soud návrh vlády České republiky na pozastavení činnosti politického hnutí Hnutí LEPŠÍ ŘEPY za nedůvodný. Skutečnost, že Poslanecká sněmovna tyto zprávy dosud neprojednala, nemá na danou věc žádný vliv.

Nejvyšší správní soud při rozhodování vycházel z judikatury zdejšího soudu, a to konkrétně z rozhodnutí ze dne 22. 7. 2004, č. j. Pst 12/2003 - 48, publikovaného pod č. 348/2004 Sb. NSS. V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud uvedl, že *„primárním smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany je totiž vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění strany. Za situace, kdy politická strana po podání návrhu na pozastavení činnosti svým aktivním jednáním vadný stav sama napraví, je však zjevně protismyslné její činnost pozastavovat, neboť v opačném případě by nebyl respektován účel tohoto právního institutu. Na této skutečnosti nic nemění ani to (...) že zatím nebylo přijato příslušné usnesení Poslanecké sněmovny PČR, které by konstatovalo úplnost uvedených výročních finančních zpráv. Z dikce zákona je totiž zřejmé, že výroční finanční zprávy jsou*

Poslanecké sněmovně předkládány ‚k informaci' a slouží zejména k naplnění principu transparentnosti financování politických stran jakožto základních prvků, na kterých je založen celý politický systém (čl. 5 Ústavy ČR). Význam usnesení Poslanecké sněmovny o tom, že strana odstranila protizákonný stav, je dán v případě, kdy již došlo k pravomocnému pozastavení činnosti této strany a kdy tímto usnesením byla stanovená povinnost Poslaneckou sněmovnou uznána za splněnou. Tímto rozhodnutím se činnost strany považuje za řádně obnovenou (§ 14 odst. 3 zákona o politických stranách). V případě, kdy k pozastavení činnosti nedošlo a byl v tomto směru toliko podán příslušný návrh, takovýto význam usnesení Poslanecké sněmovny nemá a není důvodné, aby soud vyčkával schválení tohoto usnesení, tzn. aby fakticky podmiňoval rozhodnutí ve věci předmětným rozhodnutím Poslanecké sněmovny. Pro takový postup není dána zákonná opora a nebyl by ani v souladu s účelem zákona. O tom svědčí kupř. ustanovení § 20a odst. 2 písm. c) zákona o politických stranách, podle něhož výplatu příspěvku na činnost Ministerstvo financí pozastaví, jestliže ‚byla podána žaloba podle § 15'. Je tedy zřejmé, že již samotné podání návrhu na pozastavení činnosti politické strany může v konkrétním případě pro dotčenou stranu představovat významný zásah do její činnosti a je proto nanejvýš důležité o těchto návrzích rozhodovat bez zbytečného odkladu. Vyčkávání na příslušné rozhodnutí Poslanecké sněmovny by takovýto zbytečný odklad mohlo představovat, přičemž tuto otázku je navíc nutno vidět i v ústavním kontextu dělby státní moci, kdy je zásadně nevhodné, aby nezávislý soudní orgán de facto podmiňoval svoje rozhodnutí předchozím vydáním rozhodnutí orgánu moci zákonodárné."

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud zamítl návrh vlády České republiky na pozastavení činnosti politického hnutí Hnutí LEPŠÍ ŘEPY.

V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl zdejší soud v dané věci bez jednání, neboť navrhovatel vyjádřil s tímto záměrem soudu souhlas (č. l. 55 spisu) a odpůrce se v zákonem stanovené lhůtě k záměru soudu nevyjádřil, přičemž se má podle citovaného ustanovení v takové situaci za to, že se záměrem souhlasil..

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšnému odpůrci podle obsahu spisu náklady řízení nevznikly a neúspěšný navrhovatel právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je přípustná obnova řízení za podmínek uvedených v § 111 a násl. s. ř. s. Návrh na obnovu řízení lze podat k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy ten, kdo obnovu řízení navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy. Po třech letech od právní moci napadeného rozhodnutí však může být návrh podán jen tehdy, jestliže byl zrušen trestní rozsudek, jímž byl soud při svém rozhodování vázán.

V Brně dne 24. června 2009

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu